

Förbättrat pensionssystem och förslag på finansiering

I Moderaternas program ”vår politik” framgår att den som har jobbat ett helt arbetsliv och som har varit med och byggt Sverige ska känna att det har lönat sig. I dag har vi ett fungerande pensionssystem men risken för en lägre pension är uppenbar då vi lever längre och många är arbetslösa. Därför finns det anledning att se över nuvarande system så att pensionerna inte sjunker i framtiden. Det ska även vara möjligt att höja sin pension genom flit och sparande oavsett om det är privat eller genom det allmänna pensionssystemet.

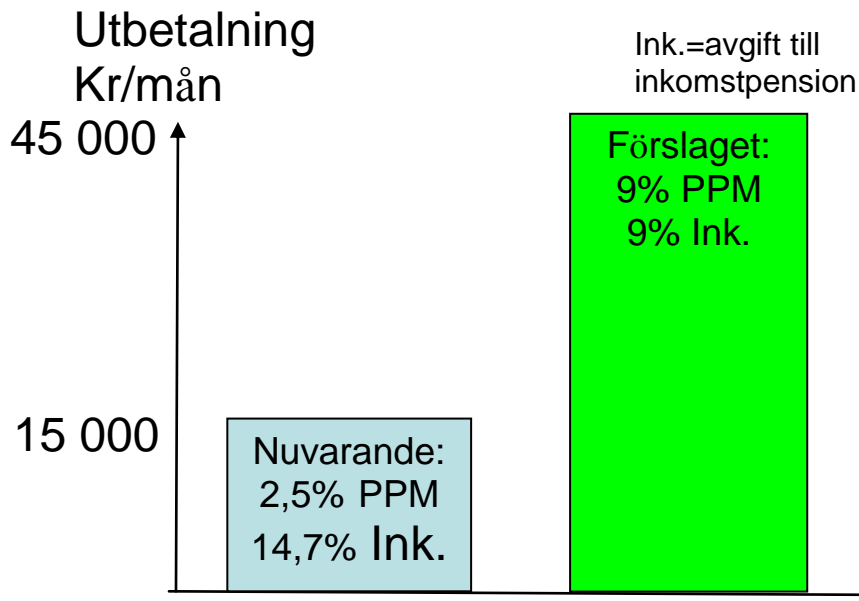
Pensionsdialogerna bör handla om att samhället vilar på ansvarstagande, arbete, studier, sparande, företagsamhet och flit. Det är framtidens Sverige med en moderat regering.

Problemet

Pensioner kommer ofta upp i den allmänna debatten i media och i samtal människor emellan. Det finns många klagomål på att systemet inte fungerar som avsett. 700 000 pensionärer behöver bostadsbidrag, respektavståndet är noll för löner upp till ca 35 000 kr/mån (ref 1) och framtida pensioner är hotade av demografiska skäl bl.a.

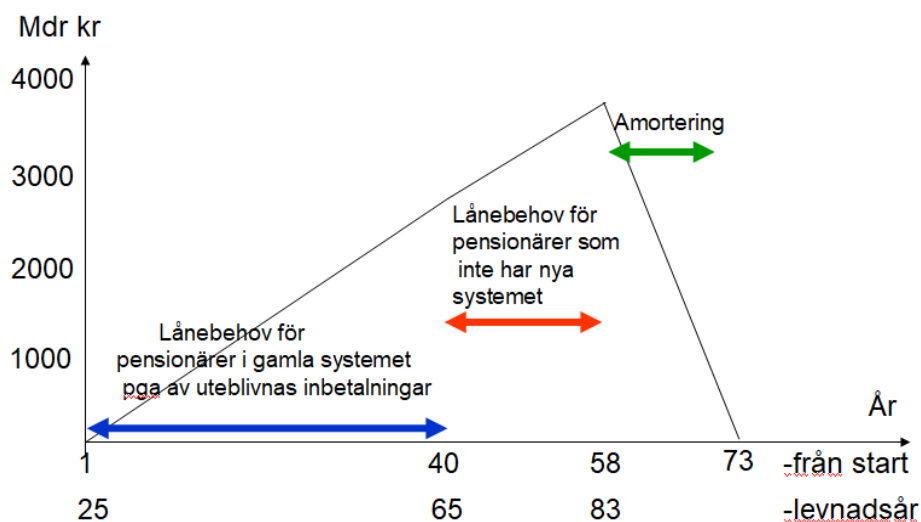
Bättre fördelning

Sveriges statsfinanser kan förbättras och pensionerna kan bli högre om staten investerar i ett bättre pensionssystem baserat på att **en större andel går in i PPM**. Idag går 2,5 % av pensionsavsättningarna som utgörs av 17,2 % av brutto lönesumman in i PPM (18,5 % på nettolönen). Förslaget är att andelen som går till PPM höjs från 2,5 till 9 %, dvs halva årliga pensionsavsättningen tillförs PPM.

Figur 1: 200% mer i pension om pensionsavgifterna fonderas, dvs läggs i PPM.

En invändning är att det är för dyrt att förändra nuvarande system. En lösning som är möjlig är att staten kan låna upp de medel som behövs för att dagens pensionstagare ska erhålla sina pensioner enligt nuvarande regler. Det är en lönsam investering som gynnar löntagare och näringsliv. När justeringen av pensionssystemet är färdigt så blir de förväntade pensionerna betydligt högre och de ökade intäkter stat, regioner och kommuner får från högre källskatt, konsumtionsskatt och punktskatter gör att skulden kan amorteras inom 10 år, Figur 2.

Figur 2: Statens lån för att klara bytet kan amorteras av med de ökade skatteintäkterna.

Nuvarande metod

Den statliga Allmänna pensionen är ett tvångssparande som omfattar ca 17,2 %

av en livsinkomst för alla arbetstagare. Staten använder via Pensionsmyndigheten dessa inbetalda medel från arbetstagarna och arbetsgivarna till löpande utbetalningar till dagens pensionärer. De pensionsmedel som står i AP-fonderna 1-4 och 6 är till fakto buffertfonder, dvs reservkapital.

Löntagare erhåller idag ett pensionskonto där statens skuld till varje arbetstagare bokförs. Avkastningen på dessa konton är ungefär 1,5 % per år. Det täcker knappt inflationen. Normal avkastning är 6-8%, vilket är vad PPM och tjänstepensioner ger. Staten utnyttjar därmed löntagarnas pensionskonton nästan bedrägligt. **Vem skulle frivilligt avsätta 17,2 % av sin lön i 40 år till 1,5% ränta?** Informationen till löntagarna behöver förbättras och transparens är viktig för acceptans av pensionssystemet. En enkel metod skulle vara att visa beloppen för pensionsavsättningar som betalas via arbetsgivaravgiften i deklARATIONEN. Det nuvarande systemet ligger inte heller i linje med det som vi uppfattar som moderat politik.

Återinvesterad avkastning

Ränta på ränta effekten blir avsevärd efter ett antal år. En ökad avsättning på t.ex 1 % har ganska liten påverkan på pensionsutbetalningarna jämfört med en räntehöjning som verkar år efter år, Figur 3. Om en större andel av Allmän pension ges en bättre avkastning på några % så kan pensionerna öka väsentligt. Det är kärnan i detta förslag på en förbättring. Det kommer att leda till att öka statens, regionerna och kommunernas skatteintäkter samt ge pensionärskollektivet väsentligt högre belopp att spendera. Den ekonomiska aktiviteten i Sverige ökar vilket eftersträvas av flera skäl. En detaljerad beskrivning ges på nästa sida.

Figur 3: Alternativet att höja avgiften är orimlig. Avgiftsfördelning med 9% till PPM och 9% till inkomstpension ger samma höjning av pensionsutbetalningarna som en höjning av avgiften till inkomstpension med 35% (dvs totalt 50%!).

Appendix: En beräkning på hur finansieringen kan göras presenteras nedan.
 Sammanfattning: ca 40% av inbetalningarna kommer att saknas under övergångstiden. För varje årskull som går i pension med gamla systemet lånar staten upp de medel som saknas. Återbetalning av skulden görs med de ökade skatteintäkterna.

1. **Högre andel till PPM**

Istället för 14,9 % (16 om det räknas på pensionsgrundande inkomst) till inkomstpension och 2,3 (2,5) till PPM antar vi lika fördelning, dvs 8,6% till vardera, här avrundat till 9%. Det innebär att inkomstpensionen tappar 42% av sin finansiering som går in i PPM istället för inkomstpension.

2. **Nuvarande belopp för inkomstpension**

Varje år betalas det in och ut ca 250-300 Mdr i inkomstpension. Nedan används 275 Mdr för beräkningar. Utbetalningar av inkomstpension pågår i genomsnitt i 18 år och är i medeltal ca 10 000 kr/månad.

3. **Kostnad för staten att låna**

Sverige har en låg statsskuld, ca 1000 Mdr kr och kostnaden för det lånet är i medeltal de senaste 10 åren lägre än 1 % (3,4 % senaste året), Figur 4. Då ingår inte pensionsskulden.

4. **Hur mycket måste staten låna**

När man byter system kommer det att saknas inbetalningar till inkomstpensionen. Det saknas 42 % av 275 Mdr = 116 Mdr varje år
 Första året saknas $1/40 * 116$, andra året $2/40 * 116$ Mdr och efter 40 år (ett arbetsliv) saknas 116 Mdr. Sammanräknat över 40 år är det 2 378 Mdr kr till en kostnad på ca 24 Mdr sista året, totalt över 40 år 480 Mdr (ränta typiskt 1 %).
 Därefter får man inga mer inbetalningar till inkomstpensionen (9%-delen) men har kvar utbetalningar till de som är pensionärer. Det blir 18 år (genomsnitt) * 275 Mdr första året och ner till 0 Mdr efter 18 år totalt Av dessa skulle 42 % varit bekostat med inbetalningar till inkomstpensionen. Totalt blir det $0,42 * 275 / 2 * 18 = 1040$ Mdr kr.
 Räntekostnaden på den delen blir totalt över 18 år 90 Mdr.

5. **Hur mycket har staten lånat efter systembytet inkluderat alla räntor**

När systemet är helt utbytt har staten samlat på sig skulder på $2378 + 480 + 1040 + 90 = 3988$ Mdr för byte av pensionssystem. Den skulden kostar 40 Mdr/år i räntor.

6. **Högre skatteintäkter**

För att amortera bort skulden använder man de betydligt högre skatteintäkterna man får pga högre pension och högre intäkter från konsumtions- och punktskatter. De högre skatteintäkterna kommer från skatter på högre pension. Pensionen blir brutto ca 30 000 kr mer per månad och skatteintäkten ca 10 000 mer.
 De övriga skatterna, moms och punktskatter, ökar också grovt gissat 60 Mdr/år.

7. **Amortering**

Detta genererar 300 Mdr kr /år. 2 miljoner (antal pensionärer) * $12 * 10\ 000 = 240$ Mdr/år + 60 Mdr/år i övriga skatter. Dessa medel kan användas till amortering.

